

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Modis dicendi Vazquezii impugnatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

dum scilicet primò actuat corpus pueri, modò majorem, quando nimirum idem puer crescit, hoc non provenit ex eo quod est tota in toto corpore, & tota in qualibet ejus parte, sed quia ex natura sua determinata est ad hoc ut primò actuet minorem materiam, deinde majorem, in propriam substantiam hominis conversam. Similiter quòd corpus Christi possit aliquando sub minoribus, aliquando sub majoribus dimensionibus panis existere, juxta beneplacitum consecrantis, signantis materiam in illud convertendam, provenit ex natura live institutione sacramenti Eucharistiæ, ipsum ad hoc determinante. At verò substantia Angeli non est per se & ab intrinseco, sive ex natura sua, determinata ad hoc ut pro diversis temporibus sit nunc in minori loco, postea verò in majori: quin potius, cum sit omnino invariabilis ab intrinseco, oportet consequenter quod determinet ipsum Angelum ad existendum semper in æquali loco, si sit illi (ut volunt Adversarij) ratio formalis proxima existendi in loco.

§. III.

Modus dicendi Vazquezij impugnatur.

- 20 **D**ico secundò: Ratio formalis per quam Angelus in loco constituitur, & in qua fundatur ubi Angelicum, non est modus aliquis unionis ad corpus, per liberam Angeli voluntatem productus, & ex illa omnino pendens, quo ante omnem operationem transeuntem conjungatur corpori. Ita communiter Theologi contra Vazquem.
- 21 **P**robatur breviter: Primò quia unio illa Angeli ad corpus, seu locum corporeum, fictitia est & chimerica; neque enim est unio materiæ cum forma, vel accidentis cum subjecto, aut naturæ cum supposito, vel partis cum parte, ut de se patet; nec etiam est unio agentis cum passio, aut moventis cum mobili, ut docet Vazquez: Sed nulla alia unio præter istas excogitari potest: Ergo &c.
- 22 **C**onfirmatur: Modus unionis inter aliqua extrema solum ponitur, quando ex illis unitis resultat unum aliquod tertium; cum unio sit quasi via ad unum: Sed ex Angelo & loco corporeo non constituitur aliquod tertium, quod sit unum ab eis distinctum, ut ostendit D. Thomas 2. cont. Gent. cap. 56. *Sunt enim unum (inquit) in agendo & patiando, quod non est esse unum simpliciter.* Ergo inter illa nullus debet poni modus unionis, qui sit ratio fundandi ubi Angelicum.
- 23 **A**ddo quod in corporibus non requiritur talis modus aut equam operentur, sed solum quadam juxta positio, ex qua quadam solum denominatio extrinseca in extremis resultare solet: cur ergo in angelis necessarius erit?
- Deinde, Vix potest intelligi, quomodo Angelus mediante illo modo suæ substantiæ superaddito, contingat locum & corpus, antequam in ipsum agat: ut enim docet D. Thomas ubi supra, & in 1. dist. 37. quest. 3. art. 1. non est nisi duplex contactus, nempe proprius eorum, quorum ultima sunt simul, & contactus metaphoricus, qui est per actionem: Sed contactus proprius Angelo repugnat; cum ei non sint puncta, vel lineæ, aut superficies, quæ sunt corporum ultima; metaphoricus verò, qui est per actionem, Angelo non convenit antequam aliquid agat in corpus: Ergo &c.
- 24 **P**ræterea, Si per liberam Angeli voluntatem produceretur modus unionis, quò Angelus esset

unitus corpori, seu loco corporeo, talis modus non solum produceretur in Angelo, sed etiam incorpore: nam sicut Angelus corpori, ita & corpus Angelo unietur: imò cum corpus magis sit mutabile, quam Angelus, modus ille potius ex parte corporis, quam ex parte Angeli teneret: Sed productio talis modi in corpore, est actio virtualiter transtiens: Ergo Angelus non erit in loco ante omnem operationem transeuntem: Unde Alarcon Vazquis discipulus, postquam loco supra citato exasperatus in sententiam Thomistarum, qui dicunt Angelum esse in loco per operationem transeuntem, falsitatis eam damnasset, imò risu quodam exceperit eorum responsionem, qui dicunt operari Angelos in quibusdam corporibus aliquas qualitates occultas, postea mitior effectus cap. 5. docet operationem transeuntem, & applicationem virtutis operativæ, quam antiqui Theologi posuerunt pro præsentia Angelica explicanda, venerandam & sequendam esse; non ut Angelus per talem operationem contingat corpus, ut dicunt Thomistæ; sed ut per illam producat unionem cum corpore, quæ mediante Angelus est in loco, ut Vazquez allerit. Ex quo deduci potest contra illos Authores argumentum ad hominem. Illi enim negant rationem formalem præsentie Angelicæ esse operationem, quia, inquirunt, priusquam Angelus operetur in aliquo corpore, debet illi esse præsens & conjunctus localiter; cum præsentia agentis ad passum sit conditio præquisita ad actionem: Atqui similiter priusquam detur modus ille unionis ad corpus, a Vazquez excogitatus, Angelus debet esse præsens loco: Ergo non magis per illum modum, quam per operationem transeuntem, potest Angelus in loco existere. Major patet, Minor verò probatur. Ante illum modum requiritur actio productiva illius, & unitiva ad talem locum. Sed hæc operatio nequit esse absque præsentia Angeli ad locum cum non detur actio in distans, & cum Angelum, priusquam aliquid operetur in aliquo corpore, debeat esse illi præsens & conjunctus localiter, ut illi Authores contra Thomistas arguunt: Ergo modus ille unionis Vazquezij, supponit præsentiam Angeli ad corpus, ejusque in loco existentiam, si vera sunt illius principia.

Denique, modus ille dicendi non explicat quomodo Angelus possit esse in loco prænaturali & violento: cum enim in illo fit contra suam voluntatem, ratio formalis per quam in eo constituitur, non potest esse aliquis modus unionis, per liberam Angeli voluntatem productus, & ex illa omnino pendens; neque etiam potest in eo esse per unionem ab alio Angelo superiori productam, quia unus Angelus alterius substantiam intrinsece immutare non potest: unde ait S. Thomas qu. 3. de potentia art. 7. ad 1. *Deus in natura operatur, non autem unus Angelus in alio: Ergo &c.*

§. IV.

Sententia D. Thomæ statuitur.

Dico tertio: Ratio formalis proxime & immediate fundans ubicationem Angeli in loco connaturali, sive causaliter proxime illi tribuens esse in tali loco, est operatio virtualiter transtiens.

Hanc conclusionem ita clarè & expresse docet S. Thomas, ut de ejus mente nullus relinquantur dubitationi locus. Näm. dist. 37. quest. 4. art. 1. sic ait: *Quod aliquid determinetur ad locum al-*